

Asia: VN/17882/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain 22 §:n ja 70 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sivistysala ry (Sivista) kiittää mahdollisuudesta lausua varhaiskasvatuslain muuttamisesta. Sivistan tavoitteena on, että Suomi on parhaiten koulutettujen ihmisten hyvinvoiva, avoin ja vetovoimainen maa, jossa osaamisella ja luovuudella tehdään parempaa maailmaa.

Sivista on suhtautunut myönteisesti sivistysalan norminpurkuun. Sivista katsoo, että varhaiskasvatuksessa normien keventämisen tavoitteena on oltava resurssien tarkoituksenmukaisempi ja tehokkaampi kohdentaminen varhaiskasvatuslaissa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Näin ollen Sivista ei pidä kannatettavana sitä, että norminpurun lähtökohtana on kustannussäästöjen hakeminen.

Esityksessä ehdotetaan, että velvoite paikallisen varhaiskasvatussuunnitelmien laatimisesta kumotaan. Lisäksi ehdotetaan henkilöstön täydennyskoulutuksen raportointivelvoitteen keventämistä. Sivista pitää tärkeänä, että opetus- ja kulttuuriministeriö on nyt käynnistänyt hallinnonalan normien keventämisen. Sivista katsoo kuitenkin, että norminpurkuun olisi ollut vaikuttavampiakin kohteita. Varhaiskasvatussuunnitelmien osalta tällainen olisi varhaiskasvatuslain 23 §:ssä säädetty lapsen varhaiskasvatussuunnitelma. Sivista ehdottaa, että näistä lapsikohtaisista varhaiskasvatussuunnitelmista luovuttaisiin muiden kuin tuen tarpeessa olevien lasten osalta.

Paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat

Paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa varhaiskasvatuksen järjestäjä tai yksityinen tuottaja täydentää valtakunnallisia varhaiskasvatussuunnitelman perusteita muun muassa paikallisten erityispiirteiden, mahdollisten pedagogisten painotusten ja paikallisen kehittämistyön osalta. Sivista

katsoo, että ehdotuksella ei tule muuttaa Opetushallituksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjien sekä tuottajien välisiä toimivaltuuksia. Tähän asti paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa päätettyjen asioiden tulee jatkossakin olla paikallisesti päätettäviä. Olosuhteet varhaiskasvatuksen järjestämiselle sekä tuottamiselle ovat hyvin moninaiset, eikä ole tarkoituksenmukaista luoda yksityiskohtaisempaa kansallista ohjausta – se olisi myös norminpurun tavoitteille vastakkaista. Sivista katsoo, että ehdotusta tulee täydentää varhaiskasvatuslain 21 §:n muuttamisella siten, että Opetushallituksen toimivalta on määritelty riittävän tarkkarajaisesti.

Sivista toteaa, että samaan aikaan lausuttavana on luonnos hallituksen esitykseksi yhdenvertaisuuslain muuttamisesta, jossa luovuttaisiin toimipistekohtaisesta yhdenvertaisuussuunnitteluvetoisuudesta. Sivista katsoo, että tarkoituksenmukaisin ratkaisu olisi luopua kaikista erillisistä järjestäjä- ja tuottaja- sekä toimipistekohtaisista suunnitelmista ja niiden sijaan koota kaikki dokumentoitava toiminta paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Täydennyskoulutuksen raportointivelvoite

Sivista kannattaa täydennyskoulutuksen raportointivelvoitteen poistamista. Velvoitteen poistaminen vähentää hallinnollista työtä. Täydennyskoulutuksen tallentamisella ei ole vaikutuksia varhaiskasvatuksen laatuun, sillä varhaiskasvatuksen tuottajan lakisääteinen tehtävä tarjota täydennyskoulutusta säilyy.

Lopuksi Sivista toteaa, että varhaiskasvatuslaissa on asetettu erittäin kunnianhimoiset tavoitteet, jotka tähtäävät siihen, että jokainen lapsi saa hyvät eväät omannäköisensä elämän elämiseen. Kattavien tavoitteiden lisäksi varhaiskasvatuksessa on käytössä laajasti erilaisia valvonnan keinoja. Kun raamit ovat näin selkeät ja epäkohtiin on mahdollista tarttua jämäkästi, tulisi päiväkodeille antaa lisää valtuuksia harkita itse, miten tavoitteet on mahdollista saavuttaa parhaalla mahdollisella tavalla. Suunnittelu- ja raportointivelvoitteiden keventämisen lisäksi Sivista katsoo, että varhaiskasvatuksessa voitaisiin lisätä toimijoiden liikkumatilaa esimerkiksi ryhmien muodostamisessa.

Tikkinen Annakaisa
Sivistysala ry